

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/279/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216550
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216550.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 06. 08. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 1. júla 2014 č. k. 7C/338/2012-134 a odvolaní navrhovateľa zo dňa 03. 10. 2014 proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 22. septembra 2014 č. k. 7C/338/2012-157, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .
Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 22. 09. 2014 č. k. 7C/338/2012-157 **p o t v r d z u j e** .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia majetkovej škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.051,08 eur podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 13Er/135/2007. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako i ust. § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Z hľadiska skutkového stavu mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13Er/135/2007 exekučný súd vydal dňa 20. 03. 2007 poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Dňa 06. 08. 2010 doručil oprávnený súdu prvého stupňa návrh na zmenu exekútora. Súd prvého stupňa vyzval exekútora na predloženie exekučného spisu a vyúčtovanie trov exekúcie, ktoré bolo súdu predložené dňa 04. 02. 2011. Na základe výzvy súdu oprávnený dňa 07. 07. 2011 predložil zmluvu o úvere. Exekučný súd uznesením zo dňa 28. 03. 2012 č. k. 13Er/135/2007-20 žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 50,87 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený odvolanie, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

Súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľ sa obrátil so svojím nárokom na náhradu škody na príslušný orgán, teda na odporcu dňa 25. 05. 2012, a teda svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti, nakoľko návrh v predmetnej veci náhrady škody a nemajetkovej ujmy bol súdu doručený dňa 28. 09. 2012. Následne súd skúmal, či v danej veci boli splnené predpoklady zodpovednosti za škodu, a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplataenia majetkovej škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 1.051,08 eur z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhu oprávneného (navrhovateľa) na zmenu súdneho exekútora v tridsaťdňovej zákonom stanovenej lehote a postupoval so zbytočnými prietťahmi. Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu ako orgánu verejnej moci. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že v danej veci bolo exekučné konanie začaté dňa 02. 03. 2007 a dňa 20. 03. 2007 exekučný súd vydal poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. V priebehu exekučného konania oprávnený doručil dňa 06. 09. 2010 exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 13Er/135/2007 mal súd mal za preukázané, že medzi podaním návrhu na zmenu exekútora (06. 09. 2010) a rozhodnutím exekučného súdu o tomto návrhu (dňa 28. 03. 2012) uplynula pomerne dlhá doba, počas ktorej však exekučný súd nebol nečinný, nakoľko skúmal formálnu aj materiálnu stránku vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý bol v predmetnej veci exekučným titulom a dospel k záveru, že tento trpí nedostatkami, na základe ktorých ho nie je možné považovať za materiálne vykonateľný exekučný titul, v dôsledku čoho žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Predmetné rozhodnutie exekučného súdu oprávnený napadol odvolaním, o ktorom zatiaľ nebolo rozhodnuté.

Súd prvého stupňa uviedol, že úlohou súdu je vydať zákonné a spravodlivé rozhodnutie, a to na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a pokiaľ je stanovená lehota na vydanie rozhodnutia, súd je ňou viazaný a je povinný ju dodržať. Táto povinnosť však nemôže byť bezvýhradná, teda bez ohľadu okolnosti konkrétneho prípadu. Bol toho názoru, že akákoľvek zákonom stanovená lehota nemôže začať objektívne plynúť skôr, ako má súd, oprávnený vo veci rozhodnúť, k dispozícii všetky relevantné podklady pre rozhodnutie. Opačný výklad by znamenal, že súd by bol povinný rozhodnúť napriek tomu, že nemá pre rozhodnutie potrebné podklady, čo je však v rozpore s požiadavkou, aby súdy rozhodovali zákonne a spravodlivo a aby ich rozhodnutia boli preskúmateľné z hľadiska skutkových dôvodov.

V predmetnej veci súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil a postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, nakoľko rozhodol o návrhu na zmenu exekútora dňa 28. 03. 2012, teda bezprostredne po doručení všetkých podkladov (exekučného spisu, vyúčtovania trov exekúcie a úverovej zmluvy) s prihliadnutím na množstvo návrhov podaných oprávneným v ďalších exekučných veciach. V danej exekučnej veci bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora a zastavení exekúcie, pričom lehota, v ktorej exekučný súd rozhodol je primeraná, a to i vzhľadom na zložitnosť veci a závažnosť rozhodnutia exekučného súdu. V súvislosti s tvrdením navrhovateľa, že exekučný súd postupoval so zbytočnými prietťahmi, súd prvého stupňa uviedol, že i prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená postup súdu so zbytočnými prietťahmi. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je oprávnený skúmať len Ústavný súd SR, a to v zmysle platnej právnej úpravy, podľa ktorej existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti. Postup súdu z hľadiska zbytočných prietťahov, teda súdne konanie, nie je oprávnený preskúmať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietťahy v konaní. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo viacero orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietťahov. Pokiaľ by všeobecný súd v konaní o náhrade škody mohol hodnotiť postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietťahov, znamenalo by to, že by preskúmal postup iného všeobecného súdu, pričom by zároveň mohlo dôjsť k porušeniu inštančného princípu v súdnictve.

V danej veci sa žiadne konanie, v ktorom by bol posudzovaný postup exekučného súdu v exekučnom konaní z hľadiska zbytočných prieťahov, nevedlo, preto sa súd otázkou porušenia práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nezaoberal.

Základnými predpokladmi zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Pokiaľ nie je preukázané splnenie prvého, základného predpokladu zodpovednosti za škodu, a to protiprávneho úkonu, nie je potrebné už skúmať ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, teda vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, nakoľko vznik škody ako zmenšenie majetku poškodeného je predpokladom zodpovednosti, len ak škoda bola priamo a nesprostredkované spôsobená výlučne konaním (opomenutím), ktoré bolo vo vzťahu k zmenšeniu majetku poškodeného rozhodujúce. V predmetnej veci nebolo preukázané tvrdenie navrhovateľa o vzniku škody v sume 175,- eur.

Súd prvého stupňa taktiež zdôraznil, že až do rozhodnutia o zmene exekútora je povinný vykonávať nevyhnutné úkony v prospech oprávneného pôvodný exekútor, z čoho je zrejmé, že doba do rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora neplynie márne a aj preto navrhovateľovi nemohla vzniknúť žiadna škoda. Tvrdenie oprávneného o možných následkoch neskoro vydaného rozhodnutia je len všeobecné a hypotetické.

K nemajetkovej ujme uplatnenej navrhovateľom súd prvého stupňa uviedol, že nemal preukázané ani splnenie podmienok na jej náhradu. Nárok na nemajetkovú ujmu nie je automatický vo vzťahu k porušeniu práva, ale predpokladá objektívne zistenie, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Pokiaľ súd nezistil nesprávny úradný postup exekučného súdu a rovnako ani vznik škody na strane navrhovateľa v konaní nebol preukázaný, nebolo dôvodné, aby sa zaoberal uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko pre rozhodnutie o priznaní práva na nemajetkovú ujmu je základným predpokladom vznik ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Nestotožnil sa však s námietkou predčasne podaného návrhu, ktorú vzniesol odporca, nakoľko i keď návrh navrhovateľa v predmetnej veci bol podaný dňa 28. 09. 2012, teda pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie žiadosti u odporcu (ktorá začala plynúť dňa 25. 05. 2012), ale počas súdneho konania šesťmesačná lehota na predbežné prerokovanie žiadosti uplynula a nebolo ani sporné, že odporca navrhovateľom uplatnený nárok popiera. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súdom bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súdom svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ uviedol, že ako dôkaz o vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave a týmto posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na navrhovateľa negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku v posudku určenej výške. Pokiaľ súd v odôvodnení svojho rozsudku tvrdil, že navrhovateľ nepreukázal, že mu postupom exekučného súdu vznikla akákoľvek škoda, je zrejmé, že nevykonaním dostatočného dokazovania oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého vyplýva, aké konkrétne náklady navrhovateľ vynaložil v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Navrhovateľ požiadaval o vypracovanie znaleckého posudku ešte 01. 03. 2013 a jeho vypracovanie je tak dôkladné a vzhľadom na množstvo spracovaných podkladov bolo tak zložitá, že trvalo viac ako rok. Táto skutočnosť je objektívna, ktorú navrhovateľ nemohol ovplyvniť a vzhľadom na plynutie premlčacích lehôt bol nútený svoje nároky uplatniť včas, a to i situácii, kedy vedel výšku škody určiť len odhadom, nakoľko nebol priestor na získanie znaleckého posudku. Navrhovateľ bol toho názoru, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody, a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou.

K návrhu na prerušenie konania navrhovateľ uviedol, že ak bol tento doručený súdu v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu a bol podaný z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. Na podporu tohto svojho tvrdenia navrhovateľ poukázal na judikatúru krajských súdov (rozsudok Krajského súdu v Žiline v konaní pod sp. zn. 9Co/174/2014).

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca k odvolaniu navrhovateľa nepodal vyjadrenie.

Súd prvého stupňa dňa 22. 09. 2014 vydal uznesenie č. k. 7C/338/2012-157, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie v

sume 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Zároveň navrhovateľa poučil, že ak súdny poplatok v určenej lehote nezaplatí, súd ho bude vymáhať a poukázal i na ust. § 5 ods. 1, písm. a/ a ust. § 8 ods. 1 vyššie citovaného zákona.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, ani žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Uviedol, že podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Konštatoval, že podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto navrhovateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 03. 2007 v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, v zmysle ktorého „za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy“. Zdôraznil, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Namietal, že poplatková povinnosť mu bola uložená v rozpore so zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov v prípade, keď ju nemal. Ďalej uviedol, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. Ak je účastníkovi konania v rozpore s vyššie citovaným zákonom ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale rovnako tak porušenie čl. 12 ods. 1, no najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01. 10. 2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Podľa ust. § 4 ods. 1, písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov platom do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Zároveň navrhovateľ v podanom odvolaní poukázal na to, že Okresný súd Komárno a Okresný súd Rimavská Sobota pristúpili k zrušeniu uznesení o uložení povinnosti zaplatiť súdy poplatkov za podané odvolanie podľa položky 7a (uznesenie Okresného súdu Komárno zo dňa 16. 10. 2013 v konaní pod sp. zn. 8C 842/2012 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 03. 01. 2014 v konaní pod sp. zn. 16C/174/2012). Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ navrhol, aby súd prvého stupňa podanému odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a svoje napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady a v prípade, ak tento postup prvostupňový súd nevyužije, žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/výzvu v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že obe odvolania navrhovateľa boli podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňajú zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Odvolací súd preskúmal obe odvolaním napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré im predchádzali a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 01. 07. 2014 ani proti uzneseniu zo dňa 22. 09. 2014 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa

ako i uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie ako vecne správne podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, vec aj správne právne posúdil a správne rozhodol i pokiaľ ide o poplatkovú povinnosť navrhovateľa za podanie odvolania. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 12. 2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov účinnom do 31. 08. 2014 (teda i v čase začatia odvolacieho konania v predmetnej veci), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/, ods. 4 veta prvá, vyššie citovaného zákona, poplatníkom je:
a/ navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu,
V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ vyššie citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká:
a/ podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1, 2 vyššie citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.
Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 vyššie citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 17 ods. 2 vyššie citovaného zákona, poplatok za odvolanie a dovolanie podané po nadobudnutí účinnosti tohto zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom.

Podľa § 18ca vyššie citovaného zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal nesprávny úradný postup exekučného súdu, ani samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody 175,- eur a nemajetkovej ujmy 1.051,08 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13Er/135/2007. Majetková škoda 175,- eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Tieto náklady pozostávali podľa navrhovateľa zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur vynaloženej na udržiavanie a správu informačného systému, zo sumy 50,- eur vynaloženej na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a zo sumy 15,- eur vynaloženej na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Odvolací súd k tomu uvádza, že i keď je nepochybné, že exekučný súd o návrhu oprávneného zo dňa 02. 09. 2010 (ktorý bol súdu doručený dňa 06. 09. 2010) na zmenu súdneho exekútora rozhodol až dňa 28. 03. 2012 tak, že návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekúciu zastavil, z tohto ešte nemožno vyvodiť vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozhodnutiu súdu predchádzala výzva zo dňa 25. 01. 2011 adresovaná pôvodnému súdnemu exekútorovi na predloženie exekučného spisu a vyčíslenie trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s vykonávaním exekúcie a zároveň výzva pre oprávneného z toho istého dňa na predloženie

zmluvy o úvere zo dňa 07. 02. 2006. Predmetnej výzve pôvodný súdny exekútor vyhovel a prílohou jeho podania zo dňa 31. 01. 2011 (doručeného súdu dňa 04. 02. 2011) bol rozpis trov exekúcie a exekučný spis zn. EX 338/07. Žiadanú zmluvu o úvere zo dňa 07. 02. 2006 spolu so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru oprávnený predložil exekučnému súdu dňa 07. 07. 2011 a súd o podanom návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora rozhodol uznesením zo dňa 28. 03. 2012 tak, že návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekučné konanie zastavil.

Je však potrebné zdôrazniť, že majetkovú škodu v sume 175,- eur vyčíslenú navrhovateľom nemožno považovať za skutočnú škodu, nakoľko navrhovateľ vznik škody v tejto sume žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľom vyčíslená výška škody je spochybnená i s poukazom na obsah spisu (ktorý mal odvolací súd k dispozícii vo fotokópii) Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/135/2007, v ktorom sa nenachádzajú žiadne navrhovateľom tvrdené písomné urgencie adresované exekučnému súdu, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vynaloženie ním tvrdých nákladov spojených s administratívnym spracovaním textov urgencií, vyhotovovaním urgencií a nákladov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku zákonom stanovená lehota na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora síce nebola dodržaná, ale aby súd mohol vyhovieť žiadosti o zmene súdneho exekútora, bolo potrebné vyzvať pôvodného súdneho exekútora na predloženie spisu a vyúčtovanie trov. V zmysle právnej úpravy, v prípade podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované, preto v súvislosti s nerozhodnutím súdu v zákonnej lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, ani nemateriálnej ujmy navrhovateľovi a exekúciu bol povinný vykonávať pôvodný súdny exekútor. So zreteľom na ustálenú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR (II.ÚS 471/2012, I.ÚS 86/02, I.ÚS 70/02, I.ÚS 16/02, I.ÚS 63/00) samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno automaticky vyhodnotiť ako porušenie základného práva účastníka konania (na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov). Samotné nedodržanie zákonnej lehoty nemožno totiž vnímať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré objektívne majú vplyv na jej plynutie a významnou mierou sa podieľajú na jej predĺžení. Preto bolo nevyhnutné prihliadať na všetky podstatné okolnosti prípadu, tak ako to správne učinil v tomto konaní aj okresný súd.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 1.051,08 eur (t. j. 663,88 eur ročne : 12 mesiacov x mesiace navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu, pričom podľa jeho tvrdenia vychádzal z judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý za primerané finančné zadosťučinenie a satisfakciu považuje sumu 663,88 eur ročne, t. j. 55,32 eur mesačne) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že všetky nálezy Ústavného súdu SR (senátu III. ÚS), na ktoré navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu sa týkajú fyzických osôb, ktorým bolo priznané finančné zadosťučinenie za zbytočné prietahy v konaní. Taktiež ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku nedodržania zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora teda automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vyvolaním rizík (zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného), ako i neexistenciou vnútroštátneho účinného prostriedku nápravy vzniknutej situácie, zásahom do jeho nárokov a práv, vyvolaním frustrácie, úzkosti, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánikom jeho už vytvorených podnikateľských aktivít a neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že návrh oprávneného zo dňa 02. 09. 2010 na zmenu súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 13Er/135/2007 (začatej dňa u súdneho exekútora dňa 02. 03. 2007) bol doručený exekučnému súdu dňa 06. 09. 2010 a súd o ňom rozhodol dňa 28. 03. 2012 (čomu predchádzala výzva pre pôvodného súdneho

exekútora na predloženie exekučného spisu ako i výzva pre oprávneného na predloženie zmluvy o úvere) po preskúmaní predložených listín. V predmetnej exekučnej veci však neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (ďalej poskytoval úvery), resp. ovplyvniť správanie jeho štatutárnych zástupcov, pričom neboli preukázané ani riziká, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Naviac je potrebné konštatovať, že pokiaľ súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, bolo povinnosťou pôvodného súdneho exekútora vykonávať exekúciu na základe vydaného poverenia a v tomto období navrhovateľovi ako oprávnenému v exekučnom konaní nemohla vznikáť tvrdená nemajetková ujma a cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd vydal dňa 20. 03. 2007 poverenie na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 29. 11. 2006, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 6453/06 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere zo dňa 07. 02. 2006 medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a Z. G. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou každej zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej doložky alebo zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), ktorý by bol právne relevantným exekučným titulom. Okresný súd Levice ako exekučný súd po opätovnom posúdení rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu zistil, že tento nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by bolo možné vykonávať exekučné konanie proti povinnej a následne uznesením zo dňa 28. 03. 2012 č. k. 13Er/135/2007-20 zamietol žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora a exekučné konanie zastavil. Oprávnený podal proti predmetnému uzneseniu odvolanie, pričom z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/135/2007 je zrejmé, že odvolací súd o podanom odvolaní zatiaľ nerozhodol.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať

a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP). Navrhovateľ ani jeho právny zástupca sa pojednávania na súde prvého stupňa konaného dňa 01. 07. 2014 nezúčastnili. Mailové ospravedlnenie právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 30. 06. 2014 a dôvody v ňom uvedené (iné pojednávania vo veci navrhovateľa na Okresnom súde Prešov dňa 01. 07. 2014 a nesúhlas navrhovateľa so substitučným zastúpením na pojednávaní) súd prvého stupňa správne posúdil a vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu s poukazom na tú skutočnosť, že predvolanie na pojednávanie bolo doručené právnenému zástupcovi navrhovateľa dňa 12. 05. 2014. Navrhovateľ ani jeho právny zástupca dôvod na odročenie pojednávania súdu neoznámili bez zbytočného odkladu, nepredložili doklad o predvolaní na pojednávanie vo veci prejednávanej pred iným súdom a návrh na odročenie pojednávania neobsahoval údaje vyplývajúce z ust. § 119 ods. 2 OSP, t. j. dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, najmä deň, keď sa účastník o dôvode pre odročenie pojednávania dozvedel. Pokiaľ navrhovateľ podal množstvo žalôb v obdobných veciach na súdoch v rámci Slovenskej republiky, musel si byť vedomý skutočnosti, že budú vytyčované pojednávania na rôznych súdoch, pričom to môže byť i v rovnakom čase a za danej situácie vzbudzuje pochybnosti tvrdenie, že navrhovateľ so substituáciou nesúhlasí. Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 01. 07. 2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania. V postupe súdu prvého stupňa nemožno vzhľadom na vyššie uvedené konštatovať odňatie možnosti konania pred súdom ani nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, nakoľko súd prvého stupňa rozhodol v zmysle zákona, čomu predchádzalo riadne zistenie skutkového stavu. Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii fotokópiu exekučného súdneho spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 13Er/135/2007, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal. Základom jeho rozhodnutia je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že vykonávanie ďalšieho dokazovania v predmetnej veci (napr. oboznamovaním sa so znaleckým posudkom č. 1/2014, ako sa toho domáhal navrhovateľ v podanom odvolaní) by bolo, s poukazom na zistený skutkový stav a nepreukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu, nadbytočné a nehospodárne.

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne poukázal na toto ustanovenie v znení účinnom

v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto súdneho konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku taktiež správne poukázal na ust. § 44 ods. 8, 9 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Zamietnutie nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy odôvodnil i tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s fotokópiou exekučného spisu Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 13Er/135/2007 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 573 dní sa nezakladá na pravde. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že exekučný súd musel vyzývať pôvodného súdneho exekútora na predloženie exekučného spisu, aby bolo možné určiť trovy pôvodného súdneho exekútora, ktorý si ich i vyčísľil a taktiež vyzýval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere zo dňa 07. 02. 2006, ktorú exekučný súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, súčasťou ktorej boli i všeobecné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých bola uvedená rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka, v dôsledku čoho potom rozhodcovský súd nemohol vydať exekučný titul, na základe ktorého by bolo možné vykonávať exekúciu proti povinnej. Uvedenú skutočnosť exekučný súd zistil až v priebehu exekučného konania (po predložení zmluvy o úvere spolu so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru), v dôsledku čoho potom exekučné konanie zastavil.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav k tomu odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nehospodárne vykonávať dokazovanie na preukázanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné.

Keďže v danej veci nebol navrhovateľom podaný návrh na prerušenie konania, ako uvádza navrhovateľ v odvolaní, súd prvého stupňa nemohol o takomto návrhu navrhovateľa ani rozhodovať.

Za nedôvodné považoval odvolací súd i odvolanie navrhovateľa zo dňa 03. 10. 2014 proti uzneseniu súdu prvého stupňa zo dňa 22. 09. 2014 č. k. 7C/338/2012-157, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20,- eur za podanie odvolania proti rozsudku. Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov (ktorý je prílohou zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 06. 08. 2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 01. 07. 2014 č. k. 7C/338/2012-134. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam navrhovateľa v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30. 09. 2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01. 10. 2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 06. 08. 2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 07. 08. 2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ust. § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30. 09. 2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov

v znení neskorších predpisov), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 8 Sžf 37/2010 „tak ako poplatková pohľadávka vzniká podaním návrhu a je zročná zároveň týmto okamihom, je aj poplatok z odvolania vo veci samej zročný okamihom, keď bolo toto odvolanie podané. Súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti“. Povinnosťou navrhovateľa bolo teda zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak navrhovateľ neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti, ako to tvrdil navrhovateľ v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarcia mienil nespoplatniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú.

V predmetnej veci teda súd prvého stupňa postupoval správne podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a podľa poznámky č. 3 k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k vyššie citovanému zákonu, v zmysle ktorej sa poplatky podľa rovnakej sadzby platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Z vyššie uvedenej poznámky je zrejmé, že súdny poplatok sa vyrubuje nielen za samotný návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ale i za ďalšie úkony, vrátane podaného odvolania. Pokiaľ navrhovateľ v podanom odvolaní proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie poukazoval na odôvodnenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov, z tohto podľa názoru súdu nevyplýva a nemožno vyvodiť ani záver, že sa súdny poplatok platí len za samotné podanie návrhu tak, ako na to poukazuje navrhovateľ v odvolaní. Zo strany okresného súdu nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdному poplatku a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v konaní pod sp. zn. 4 Cdo 39/2007, na ktoré navrhovateľ v odvolaní poukazoval, nebolo možné v predmetnej veci aplikovať, nakoľko sa týka inej poplatkovej situácie (súdnych konaní, resp. poplatkov ktoré v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedené nie sú). V prejednávannej veci o takýto prípad nejde a súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa v Sadzobníku súdnych poplatkov nachádza, a to práve pod položkou č. 7a, v zmysle ktorej súd prvého stupňa i postupoval, keď navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v správnej výške, pričom aplikoval správny právny predpis a správne ho i vyložil a k použitiu analógie zo strany súdu nedošlo.

K námietke navrhovateľa, uvedenej v odvolaní zo dňa 03. 10. 2014, že napadnuté uznesenie zo dňa 22. 09. 2014 (o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku) neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti, spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle ust. § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 167 ods. 2 OSP a nenapíňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie nasleduje bezprostredne vo výrokovej časti. Musí však byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a tieto náležitosti odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa obsahuje.

V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľa odvolací súd dáva do jeho pozornosti i uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19. 06. 2014 v konaní pod sp. zn. IV. ÚS 340/2014, v ktorom bola na základe sťažnosti navrhovateľa riešená práve otázka aplikácie položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.